बैठक संख्याः १३
मितिः २०८०/०९/१३
प्रारम्भः बिहान ११:०० बजे
अन्त्यः २:१५ बजे

यस समितिको आजको बैठक समितिका **माननीय सभापति डा. आरजु राणा**को सभापतित्वमा बस्यो। बैठकको उपस्थिति र निर्णय देहाय बमोजिम रहेको छः-

क्र.स.	पद, नाम र थर	हस्ताक्षर
१.	**मा० डा. आरजु राणा - सभापति**	✓
२.	मा० अनिशा नेपाली - सदस्य	
३.	मा० अम्मर बहादुर थापा - सदस्य	✓
४.	मा० अमृत लाल राजवंशी - सदस्य	✓
५.	मा० अशोक कुमार चौधरी - सदस्य	✓
६.	मा० कुसुमदेवी थापा - सदस्य	
७.	मा० गंगा प्रसाद यादव - सदस्य	
८.	मा० ज्वाला कुमारी साह - सदस्य	
९.	मा० डिल्ली राज पन्त - सदस्य	
१०.	मा० दिक्पाल कुमार शाही - सदस्य	✓
११.	मा० नवल किसोर साह सुडी - सदस्य	
१२.	मा० बिना कुमारी थनैत - सदस्य	✓
१३.	मा० बिनिता कठायत - सदस्य	✓
१४.	मा० मानबीर राई - सदस्य	
१५.	मा० मिना तामाङ - सदस्य	✓

क्र.स.	पद, नाम र थर	हस्ताक्षर
१६.	मा० योगेन्द्र मण्डल - सदस्य	
१७.	मा० रुपा वि.क. - सदस्य	✓
१८.	मा० रुपा सो.शी. चौधरी - सदस्य	✓
१९.	मा० विजुला रायमाझी - सदस्य	✓
२०.	मा० विर बहादुर बलायर - सदस्य	✓
२१.	मा० विष्णु कुमार कार्की - सदस्य	
२२.	मा० सरस्वती सुब्बा - सदस्य	✓
२३.	मा० सूर्य कुमारी श्रेष्ठ - सदस्य	
२४.	मा० सूर्य प्रसाद ढकाल - सदस्य	✓
२५.	मा० सोनु मुर्मु - सदस्य	

पदेन सदस्यः

क्र.स.	पद, नाम र थर	हस्ताक्षर
१.	सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल	
२.	माननीय कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्री डा. बेदुराम भुसाल	
३.	माननीय भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्री श्री रञ्जिता श्रेष्ठ	
४.	माननीय वन तथा वातावरण मन्त्री डा. विरेन्द्र प्रसाद महतो	

आमन्त्रित

क्र.सं.		पद, निकाय	दस्तखत	संपर्क नं.
१.	डा. गोबिन्द प्रसाद शर्मा	सचिव(कृषि विकास),कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय	✓	९८५१२१०३२०
२.	डा. रेवती रमण पौडेल	सचिव(पशु विकास),कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय	✓	९८५५०६४३८५
३.	नारायण प्रसाद शर्मा दुवाडी	सचिव(वाणिज्य),उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	✓	९८५१२२२०३३
४.	डा. सूर्य प्र. पौडेल	सहसचिव, कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय	✓	९८४१२४२८९३
५.	गजेन्द्र कुमार ठाकुर	सहसचिव, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय	✓	९८५११२८९५६
६.	दिपेन्द्र थारु	अध्यक्ष, केरा उत्पादक संघ, कैलाली	✓	९८५८४२४२१५
७.	टेक बहादुर सिंहं	सल्लाहकार, केरा महासंघ	✓	९८५८७५०५९१
८.	भवराम रेग्मी	सल्लाहकार, केरा महासंघ	✓	९८५८७५०१२८
९.	आत्माराम पौडेल	नेपाल पशुपंक्षी व्यवसायी संघ	✓	९८५५०७४९३८
१०	रामकृष्ण बलामी	नेपाल पशुपंक्षी व्यवसायी संघ	✓	९८४१५१७२७१

बैठक संख्याः १३
मितिः २०८०।०९।१३

<u>छलफल तथा निर्णय</u>

कृषि, सहकारी तथा प्राकृतिक स्रोत समितिको आजको बैठक समितिका माननीय सभापति डा. आरजु राणाको सभापतित्वमा बस्यो। बैठकले देहाय अनुसारको निर्देशन दिने निर्णय गऱ्यो :

- नेपालमा भारतबाट आउने तरकारी तथा फलफूलमा क्वारेन्टिन परीक्षण प्रभावकारी नहुँदा (टि.आर फोर) रोग फैलिन गई केरा खेती गर्ने किसानहरु अत्यन्त मर्कामा परेकोले यस रोगको रोगथाम गर्न सम्बन्धित निकायबाट आवश्यक पहल हुन र आउँदा दिनमा यस प्रकारका रोगहरु भित्रिनबाट जोगिनका लागि आयात हुने फलफुल तथा तरकारीमा व्यवस्थित क्वारेन्टिन परिक्षण गरेर मात्र आयात हुने व्यवस्था कडाइका साथ लागु गर्न र उक्त रोगको रोकथाम प्रभावकारी रुपमा गर्न कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
- नेपालमा कृषि उपज तथा माछा मासुमा आत्मनिर्भर तर्फ उन्मुख भएपनि १२ ऐ महिनालाई पुग्ने गरी अझै उत्पादन हुन नसकिरहेको हुँदा यस्ता बस्तु आयातमा उपभोक्ता र उत्पादक दुवै पक्षको हितलाई ध्यान राखी मौसम अनुसार भन्सार दर परिवर्तन, आयातमा कोटा निर्धारण तथा अन्य विधिबाट नियन्त्रण तथा नियमन गर्ने नीति लिन कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय, उद्योग बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, गृह मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
- सरकारको तथ्याङ्कमा राँगा, भैसी, बोका लगायतका मासुजन्य बस्तुमा आत्मनिर्भर भैसकेको भन्ने रहेको र पशुपालन व्यवसायीबाट ९०% भन्दा बढी आयातीत बस्तुमा निर्भर रहन परेको भन्ने रहेकोले यस विषयमा यकिन तथ्याङ्क लिन र सरकारले आयत नहुँने भनी क्वारेन्टिन बन्द गरेकोले चोर बाटोबाट स्वास्थ्य परिक्षण नभएका राँगा, भैसी, माछा, मासु आयात भई उपभोग हुँदा मानव स्वास्थ्यमा प्रतिकुल असर परेकाले यसरी आयात हुने राँगा, भैसी लगायतका मासुजन्य पशुको व्यवस्थित क्वारेन्टिन गरी स्वस्थ निरोगी पशुहरुमात्र आयात हुने व्यवस्था मिलाउन र राजस्व चुहावट नियन्त्रण गर्न कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय, उद्योग बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने।
- हाल सरकारले उपलब्ध गराउने कृषि मिटर सीमित कृषि उपजमा मात्र उपलब्ध गराउँदै आएको पाइएकोले आउँदा दिनहरुमा सवै प्रकारमा कृषकलाई उपलब्ध गराउने गरी यसको दायरा फराकिलो

बनाई समग्र कृषि क्षेत्रको प्रवर्द्धन तथा सबै प्रकारका कृषि व्यवसायीहरुलाई समानुपातिक तवरबाट सुविधा उपलब्ध हुने व्यावस्था मिलाउन कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।

- नेपालमा सुपारी खेती गर्ने किसानहरुले आफ्नो व्यवसाय कतै पनि सूचिकृत नहुँदा र लामो समयसम्म नेपालमा उत्पादन हुने सुपारी गणना हुन नसक्दा यस व्यावसायमा रहेका कृषकहरुले बैंक लोन लगायत राज्यबाट पाउने कुनैपनि सुविधा लिनबाट बञ्चित हुन परेको भनी यस समितिमा निवेदन दर्ता गराएको हुँदा सो सम्बन्धमा त्यँहा मन्त्रालयबाट आवश्यक पहल हुन कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय र उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
- यही मिति २०८० पौष १८ गते देखी २० गतेसम्म बर्दिया र बाँके राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा मध्यवर्ती क्षेत्रका व्याक्तिहरुको समस्या र कोहलपुरमा रहेका सहकारी संस्थाहरुको समस्याहरुका सम्बन्धमा अनुगमन तथा अन्तरक्रिया गर्न देहायका माननीय र कर्मचारीहरु सहभागी हुने।

१. मा. सभापति डा.आरजु राणा

२. मा. विर बहादुर बलायर

३. मा. रुपा सोशी चौधरी

४. मा. विनिता कठायत

५. मा. सरस्वती सुब्बा

६. मा. सूर्य प्रसाद ढकाल

७. उप-सचिव शिवदत्त बराल